

آینه

ایران

یادداشت: «به عقلا فرصت دهیم»؛ علی شکوهی

در دو سه روز گذشته، یک خبر تمام فضای سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی را اشغال و کام بسیاری از مردم را تلخ کرد. ماجرا به درگیری فیزیکی ایجاده‌شد میان دختران میرحسین موسوی و دو تن از ماموران زن محافظ خانه والدین آنان مربوط می‌شود. بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری و رای آوردن یک دولت اعتدالی در کشور، انتظار می‌رفت که در سیاست‌های گذشته، به‌تدریج و در شرایط مساعد تجدیدنظرهایی صورت گیرد و فضای کشور آرام شود. از جمله انتظار می‌رفت که دل‌های جنده‌شد از هم دوباره به هم نزدیک شوند. طبعا انتظار نبود که در روز عید غدیر چنین حادثه تلخی رخ دهد. در این شرایط باید از میدان پیدا کردن جریان‌های افراطی از دو طرف، جلوگیری کرد و به عقلا فرصت داد که از پیمادهای منفی آن بکاهند. رخدادهای اینچنینی می‌تواند مغضبی تازه بیافریند اما در صورت برخورد عقلانی، استعاد آن را دارد که از برخی امور تلخ گذشته هم گره گشایی کند. امید که چنین شود.

تاریخ

گفت‌وگو / «سیدعلیرضا بهشتی: اگر پدرم زنده بود افراطیون او را تحمل نمی‌کردند»

امروز افراطیون، اندیشه‌های شهید بهشتی را برنمی‌تابند و تجلی آن را تحمل نمی‌کنند. از نظر شهید بهشتی، تنها مرزی که برای آزادی احزاب و گروه‌ها و نشریات و به طور کل آزادی بیان وجود داشت، این بود که خدای‌ناخواسته به اصول اسلامی ضربه نزند. حال من از شما می‌پرسم به نظر تان امروز افراطیون و تندروها به این موضوع تن می‌دهند؟

اعتقاد

یادداشت: «عشق به خمینی»؛ الیاس حضرتی

این روزها اشتباه بزرگ یکی از اعضای خاندان حضرت اسام(ره) و بحث‌های حذف یا ادامه شعار مرگ بر آمریکا، بهانه به دست عده‌ای در داخل و خارج کشور داده است تا عقده‌های ۴۰، ۳۰ساله خود را باز کنند و حریم موثرترین، بزرگ‌ترین و اثرگذارترین شخصیت و رهبر سیاسی – مذهبی یک قرن اخیر را زیر سوال ببرند و به اصطلاح خود به نقد این شخصیت بزرگ بپردازند. جناح‌های داخل کشور با تمایلی اختلاف‌نظرها و اختلاف دیدگاه‌ها در مدیریت و اداره کشور در موضوعات اساسی و اصولی از جمله معتقدات و راه و روش امام خمینی و میراث باقیمانده از او، از جمله قانون اساسی و ولایت فقیه و رهبری فعلی اشتراک نظر دارند و نوسانات و تغییرات دولت‌ها و مشکلات زمانه هیچ‌وقت تردیدی در جناح‌ها راجع به این اعتقادات و وجود نیابوره است.

سازت

سرمقاله: «واکنش دیرنهام اما بجای تولیت آستان امام خمینی (ره)»؛ صالح اسکندری

روز پنجشنبه، حج‌الاسلاموالمسلمین سیدحسن خمینی- گفت: قدم به قدم زندگی امام آمیخته به تقیدات کامل و بدون تسامح نسبت به احکام دینی است. بیان این واقعیات توسط نوه و یادگار حضرت اسام(ره) در زمانی که عده‌ای دانسته یا نادانسته با برخی اظهارات سخیف به دنبال تقدس‌زایی از مقام ولایت هستند اگرچه کمی دیرنهام رخ داد و انتظار این بود که تولیت این آستان شریف بلافاصله در برابر برخی اکاذیبی که جنبه وهن آود هم داشت موضع بگیرد اما ضمن تبیه این دسته می‌تواند به بازنامایی بخشی از ابعاد گسترده شأن و جایگاه شخصیتی، اخلاقی و سیاسی ولی فقیه‌پنج‌امد.

چرا

یادداشت: «اقدام تحسین برانگیز»؛ حسن رشوند

دوستانران خمینی عزیز باید بدانند معیار تشخیص در سیره و عملکرد امام آثاری بوده است که از آن حضرت به یادگار مانده است. وقتی ما به صراحت در رساله عملیه آن حضرت از حکم حرمت حجاب و موسیقی اطلاع داریم، چرا باید چرندیات بر فراخ اهر چرند منتسب به بیت امام راحل که فقط و فقط به جهت ژنتیک با امام راحل نسبت دارند ما را برآشفته کند. یقیناً زها و نعیمه‌اشراقی نه در زمان امام(ره) مقلد آن حضرت بوده‌اند که زندگی فردی، اجتماعی و سیاسی خود را براساس آن تنظیم کنند و نه امروز تابع نظرات روشنگر امام راحل هستند. این جماعت لمین بیش از آنکه از نظرات امام تبعیت کنند،مقهور اندیشه‌های ضددینی و سکولارستی جریان‌های سیاسی هستند.اشراقی‌ها یقیناً بیش از آنکه متأثر از اندیشه‌ها و سیره امام باشند، متأثر از تفکر جریان لایبک جبهه اصلاحات و تابع سیره همسران خویشند که مصداق این سیره غلط و ضد دین را در مقطع مسوولیتی آنها بر کرسی نمایندگی مجلس شاهد بوده‌ایم. بنابراین با این پاسخ سیدحسن خمینی روشن شد این دو خواهر هیچ قرابت فکری با سیره و نگاه امام راحل به ویژه نسبت به مبانی دین ندارند.

کیم‌تان

««دی‌ان‌ای» بی‌غیرتی در جماعت توجیه گر اهانت مقام آمریکایی»

شمرن در یکی از کمیته‌های سنای آمریکا گفته بود فریک‌های بخشی از «دی‌ان‌ای» ایرانیان است اما برخی رسانه‌های داخلی به همراهی شماری از رسانه‌های فارسی‌زبان بیگانه کوکشی‌ند با تحریف سخنان وی، اهانت این مقام آمریکایی را لا‌پوشانی کنند... اکنون بر مبنای سخنان وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران که به درستی مقاومت در برابر زور گوئی را در «دی‌ان‌ای» ایرانیان دانسته باید پرسید در «دی‌ان‌ای» تحریف‌کنندگان و توجیه‌کنندگان ایرانی اظهارات موهن وندی شرم‌ن کدام ویژگی‌های انحطاط اخلاقی وجود دارد؟ به نظر می‌رسد در «دی‌ان‌ای» این عناصر حتما بتوان رگه‌هایی از خیانت، خودفروشی، وطن‌فروشی یا حداقل بلاهت و سادوحولی پیدا کرد و الا دلایل ندارد گزارش رسمی مطبوعات آمریکایی را تحریف و تالیف کنند.

سیاست

دبیر کمیسیون روابط خارجی سنای فرانسه:

مصمم به ایجاد روابط جدید با ایران هستیم

فرنگیس بیات

کسب‌وکارهای جدید در شرق

✎ شما بر انتقال سابقه دوستی ایران و فرانسه و آگاه‌کردن مردم نسبت به این روابط تاکید زیادی دارید. همین‌جا فرصت این را دارید که به خوانندگان «شرق» هم اینها را انتقال دهید.

آنچه باید به ایرانی‌ها شخصا بگویم این است که فرانسه ایران را دوست دارد. ما ارزش‌های مشترک و سنت انسانی، فرهنگی مشترکی داریم. دوستی‌ای که بر هر تفاوتی فایق می‌آید. شاید تفاوت‌هایی وجود داشته باشد که گاهی مورد سوءاستفاده‌ای مخرب قرار بگیرد اما ما مردمی هستیم که خیلی به‌هم نزدیکیم، ما وظیفه داریم مسوولیت‌های مشترکی را در کنار هم انجام دهیم. تاریخ دراز این سرزمین، این سابقه دوستی در کنار هم، اینکه ما هرگز روبه‌روی هم دشمن نبوده‌ایم، مسایل ساده‌ای در آینده روابط نیست. سال‌هایی بوده که ایران برای ما سوال بوده است. گفتیم که آیا ایران به سمت غرق‌شدن در نیروهای تاریک‌اندیش می‌رود؟! نگران بوده‌ایم، سال‌هایی به دوری گذشته است، سال‌هایی به انکار دیگری، اما من به‌طور خاص وقتی اینجا آمدم از نزدیک زندگی جوانان جدی تحصیل‌کرده باهوش و باانگیزه و حضور اکثریتی زنان در محافل آموزشی را می‌بینم، خود را شاهد اتفاق‌های جدی و مهمی می‌دانم. امید فوق‌العاده‌ای به آینده ایران دارم. من اساسا آدم خوشبینی هستم اما یک سیاستمدار برای سیاست‌روزی مکلف به پیگیری خوشبینی هم هست، من هم هستم. باید برای مردم این دو کشور بهترین‌ها را آماده کنیم. هرچه می‌توانیم برای اینکه روابط و فرصت‌های بهتری مهیا شوند باید انجام دهیم. این یک وظیفه است. من موظفم به‌عنوان اولین سیاستمدار در سال‌های اخیر تصویر مدرن، فعال، امیدوار و مشتاقی این مردم را به ایران نشان می‌دهد که ایران دشمن فرانسه نیست برعکس تصویری که ساخته شده است.

قطعات یدکی این شرکت صحبت کرده‌ام. شاید بیشتر که ما در فرانسه اساسا «دید» نداریم. من چندان همدلی با سیاست‌های اولاند ندارم البته نمی‌خواهم دولت را مورد حمله قرار دهم. فرانسه نباید از خود آمریکایی‌ها آمریکایی‌تر باشد. در مورد بحران سوریه موضع‌گیری اولاند برای کسانی مثل من غیرقابل پذیرش است. من مخالفت‌هایم را ابراز کرده‌ام. این موضع‌گیری کل میراث فرانسه در سیاست خارجی و میراث دو کل را نادیده می‌گیرد. این در حالی است که رابطه فرانسه و ایران رابطه معمولی میان دو کشور نیست. صدها سال است که این دو کشور در فرهنگ هم حضور دارند. از هم می‌آموزند و به هم انتقال داده‌اند. مساله به این سادگی‌ها و پیش‌انداختن مشکل غیرقابل حل نیست. ما در طول تاریخمان با این کشور هیچ خصوصی را در حافظه ثبت نکرده‌ایم. واقعا بعضی جهت‌گیری‌ها را دیگر درک نمی‌کنم. به همین دلیل است که مصمم به سفر به ایران و آغاز روابط جدید هستم. اگر خواهان صلح هستیم، باید همه‌جا به‌دنبال آن باشیم.

✎ شما در مقام دبیر کمیسیون روابط خارجی و دفاعی فرانسه در سطح قانونگذاری احتمالا چه ابتکاری را برای آغاز یا تشویق به از سرگیری روابط جدید با ایران در نظر خواهید داشت؟

در مورد سننا باید گفت نمی‌دانم تا چه اندازه در این موضع و توانایی است. اما من برنامه‌آقدامی در دست دارم که در سطوح مختلف با بردهای متفاوت آنها را اجرا خواهم کرد؛ نوشتن مقاله‌ای مشترک با آقای سناتور درباره ایران امروز برای انعکاس واقعیات بخشی از این برنامه است. استفاده از تریبون سنا برای انعکاس برداشت ما نسبت به تحولات مثبتی که بعد

از روی کارآمدن روحانی در جریان است و اختصاص سمیناری برای ایران در سنای فرانسه برای شنیدن نظر کارشناسان ایران و تبادل همین تحولات. اینکه می‌گویم «من» خودستایی نیست. در این سفر که من از میانه جناح راست و سناتور «لوکونت» به‌عنوان سوسیالیست به تهران آمده‌ایم نشانه خوبی از این است که عدل گرایش‌ها در سنا به این تصمیم نزدیک هستند. من کاملا برپوچ‌بودن سیاست تحریم تاکید دارم. من از تریبون سنا در مورد صنایع فرانسه مثل «رئو» و بخش

✎ می‌توان انتظار داشت که بعد از این تحولات اروپا (منظور تروییکا) نقش تعیین‌کننده‌ای در پرونده هسته‌ای بازی کند؟

امیدوارم. دوست دارم بگویم من از این بیشتر انتظار دارم. اینکه فرانسه جلوتر و جدی‌تر از اروپا در حل پرونده هسته‌ای گام بردارد. چرا چون فرانسه دوست ایران است. ما مسوولیت داریم در موقعیت کنونی این منطقه همراه با ایران برنامه‌ها و ابتکاراتی را مشترک‌الانجام دهیم و جلو ببریم. برای وضعیت کنونی ضروری است.

نگاہ بیرون

بین اذهان این ملت به وجود آمده است. در فواصل دوران نامتی، این حس توطئه مجددا ظهور می‌کرد: دوره‌ای که مردم در ایران برای قرار از عالم برآشوب زمینی به‌عالم ناسوت آسمانی پناه می‌بردند. این حالت باعث غلبه گرایش‌های عرفانی بر دستگاه‌دولت می‌شد و نتیجه این بود که شک و بدگمانی رواج پیدا می‌کرد. این کشور در هزار و ۲۰سال گذشته هیچ تهاجمی به کشورهای دیگر انجام نداده است. کشوری است که شهروندانش بر مزار یکی از شاعران معروفش جمع می‌شوند شعر می‌خوانند. ایران کشوری است که سه میلیون دانشجو دارد که ۶۲درصد آنها دختر هستند و در عین حال ایرانی‌ها یکی از شیک‌پوش‌ترین و لوکس‌پسندترین ملت‌های خاورمیانه هم هستند. شما بگویید این کشور وضعیتش را در ساله توازن قوا، منافع اقتصادی و البته مذهبی هر روز بیشتر از دیروز روزهای زیبای این کشور را تبدیل به نفرتی شدید و عادی کرده است. اما کدام کشور در خاورمیانه است که بیشتر قصاب‌هایش دو زبان حرف می‌زنند یا حتی ممکن است زبان‌های آلمانی، فرانسوی یا ایتالیایی را هم بلدانند؟ کدام کشور خاورمیانه است

ادامه از صفحه ۶

شهروندقدردتمند سرمایه‌ای برای دولت است

✎ چرا ما نتوانستیم این سیر را داشته باشیم؟

در جامعه ما متاسفانه دولت – ملت‌ها به‌هیچ‌وجه فرصت شکل‌گیری اجتماعات مدنی را نیافتند. چراکه این نهادهای مدنی اغلب، جهت‌گیری‌های سیاسی داشته‌اند. در نتیجه از سویی به علت عدم تعادل بین یک دولت مانع فعالیت‌های مدنی و از سوی دیگر گسترش آگاهی‌ها، این چالش تشدید شده است. آگاهی مردم بالا رفته است و متوجه سلب حقوق‌شان هستند که این امر منجر به افزایش چالشی می‌شود که جنبش‌های اجتماعی را به دنبال دارد. در همین مقطع، نادیده‌گرفتن قانون و هنجارها را نیز باید مد نظر قرار داد. در جامعه ما همواره دولت از اینکه مردم، هنجارها و قوانین را رعایت نمی‌کند شکایت دارد. ما از سویی می‌گوییم حقوق شهروندی و دولت می‌گوید شهروندبودن. به این معنا که چرا شهروند نیستید؟ چرا قوانین را رعایت نمی‌کنید؟ چرا ما باید انقدر هزینه کنیم تا پلیس بتواند نظم ایجاد کند؟ این شکاف باعث می‌شود مردم هرجا که بتوانند و فرصت یابند قانون را دور بزنند و هنجارها را نادیده بگیرند. هرجا پلیس نیست سریع کار خود را می‌کنند. بنابراین فساد و بی‌نظمی در جامعه زیاد می‌شود و زمینه شورش به وجود می‌آید. جامعه ما امروز درگیر مسایلی چون اعتیاد، مسایل زنان، کودکان بی‌سرپرست و بدسرپرست، فقدان اخلاق فرهنگی و اجتماعی و... است و باوجود هزینه‌هایی که برای آن صرف می‌شود اما دولت همچنان با آنها درگیر است. دولت و ملت باید به یک توافق برسند تا هر دو برای هم به جای تهدید تبدیل به فرصت شوند.

✎ در حال حاضر چه وضعیتی داریم و کجای این مسیر هستیم؟

جامعه رشد یافته و بسیار آگاه می‌تواند یک فرصت باشد تا به سرعت شاهد تغییرات باشیم. این ظرفیت‌ها که مهم‌ترین سرمایه‌های توسعه اجتماعی هستند به جای اینکه باعث رشد سطح توسعه و شهرنشینی شوند اما متاسفانه باعث شده‌اند اخلاق اجتماعی از بین برود و بدبینی رشد کند. در جامعه ما به واسطه این شکاف، دولت، ملت را تهدید می‌داند و ملت هم دولت را که نتیجه‌اش تضعیف فرصت‌هاست. به نظر می‌رسد با تغییر این رابطه دولت و ملت بتوانند با هم آشتی کنند. تغییر این رابطه نیز نیازمند ارسال پالس‌های مثبت از سوی دولت است. چراکه ملت به سرعت تغییر رویه خواهد داد. «الناس علی دین ملوکهم.» مردم از رفتار و کردار رهبران و مسوولان تبعیت می‌کنند.

✎ آیا دولت با توجه به پیچیدگی‌های فرهنگی و مذهبی موجود در جامعه ما می‌تواند به چنین وضعیتی اعتماد کند؟

هرجا که دولت‌ها سعی کرده‌اند اقتدار کامل داشته باشند آسیب دیده‌اند. دولت مجبور است به این سمت برود. دولت‌هایی که به مردم فرصت داده‌اند حرف بزنند، نقد کنند، نتوانسته‌اند وضعیتی پایدار ایجاد کنند. ماجرا مانند رابطه پدر و فرزندی است که پدر اجازه می‌دهد فرزندش حرف بزند و ممکن است در این رابطه از اقتدارش کاسته شود اما مشروعیت دارد. حال اگر فرزند اجازه نداشته باشد یک روز به علت آگاه‌شدنش، به واسطه اجحافی که به او شده پدر را زیر سوال می‌برد. نتیجه این رفتارها چه شده است؟ چرا همچنان با مشکلات و اهتجاری‌ها مواجه هستیم؟ مردم در مقابل جامعه و دولت احساس مسوولیت نمی‌کنند و می‌گویند بگذار هر کاری می‌خواهد بکند. بنابراین دولت ناچار است اگر می‌خواهد بماند، حق مردم را باید به رسمیت بشناسد.

✎ ارزیابی شما از نوع نگاه دولت جدید و فضای متفاوتی که ایجاد شده چگونه است؟

متاسفانه مجلس، مرتب قوانینی را مرتبط با زنان، خانواده، جامعه و... تصویب می‌کند در صورتی که در این جریان نهادهای مدنی، نخبگان و دانشگاه جایی ندارد. در تصویب قوانین اینچنینی باید به خود مردم فرصت داده شود و فرآیند انتخابات مجلس و رئیس‌جمهور، توسط خود مردم و نهادهای دنیال شود. وضعیت جدید، فرصت معتمنی است که باید از آن استفاده کرد. اگر حقوق شهروندی، اخلاق اجتماعی و حتی اسلام مهم است باید بدون خواست مردم چیزی عوض نمی‌شود. مشکلی حل شود اگر مردم نخواهند: «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم.» اگر می‌خواهیم اصلاح اخلاقی انجام دهیم باید بشناسیم و انس و الفت ایجاد شود نیازمند معامله با جامعه هستیم و آن‌را به رسمیت بشناسیم. ما اکنون در نقطه‌ای خوش‌یمن هستیم که می‌توانیم با یک جامعه قدرتمند، بسیاری از مشکلات اخلاقی را حل کنیم. دولت باید بپذیرد جامعه قدرتمند یک سرمایه بزرگ برای اوست. جامعه‌ای که قدرت او را طی ۳۵سال گذشته بارها دیده‌ایم و اتفاقا هرجا در این سال‌ها متوجه قدرت جامعه نبودیم شاهد عواقبش بودیم. از سوی دیگر ملت هم به این نتیجه رسیده که با تغییر نظام سیاسی، مشکلی حل نمی‌شود.